

Les llars tutelars de la Fundació Alb-Bosc, de Mollet del Vallès

Josep J. Poblador Castell *

1. Els disminuïts psíquics a Mollet

La ciutat de Mollet del Vallès és un referent comarcal i de tot Catalunya quant als serveis públics envers de les persones amb discapacitat intel·lectual, ja que des de l'any 1968, quan es va inaugurar la que ara és l'escola de Can Vila (actualment amb un centenar d'usuaris), no han parat de donar serveis a les persones amb disminucions psíquiques, gestionat per l'Institut Municipal de Serveis als Discapacitats, IMSD, que depèn de l'Ajuntament.

El 1978 es va crear el Taller Alborada, que dona feina a una cinquantena de treballadors i treballadores, amb una mitjana d'edat de 40 anys. El 1982 neix el Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç, CEDIAP, que aborden el camp de la

salut física i mental dels nens i nenes entre els 0 i 6 anys, amb més de 300 usuaris. El 1998 es va inaugurar el Centre Ocupacional del Bosc. Atén joves amb discapacitat psíquica a partir de 18 anys, que un cop acabat el període de formació escolar i prèvia valoració dels equips de valoració i orientació, no poden incorporar-se al sistema productiu d'un Centre Especial de Treball. Des d'allà s'ofereix el Servei de Teràpia Ocupacional, STO, i el Servei Ocupacional d'Inserció, SOI. El Centre d'Atensió Diürna, CAD, amb 20 places, es destina a persones amb discapacitat aguda o multidisciplinària (la majoria físicopsíquica), potencials usuaris de la Residència per a discapacitats que encara no s'ha inaugurat, a la Vinyota, de 60 places, per a trastorns de conducta, profunds, etc.

En resum, l'atenció a les persones amb disminució psíquica es dona a totes les franges d'edat, des del naixement fins a la jubilació. Va dirigida a persones de Mollet i a més de 20 ciutats o pobles de la comarca, fins i tot de fora del Vallès Oriental. El nombre de persones ateses, entre l'Escola de Can Vila, el CO del Bosc i el Taller Alborada, és d'uns 230 usuaris.

2. Les llars tutelades

Les llars estan plantejades com a habitatge per a la vida adulta d'aquestes

Figura 1. Inauguració de les Llars tutelades

* Vicepresident de la Fundació ALB-BOSC. jjpoblador.55@gmail.com

persones, que viuen a Mollet del Vallès i comarca, usuaris del Centre Ocupacional del Bosc, del Centre Especial de Treball Alborada i de l'Escola d'Educació Especial Can Vila, preferentment.

Els usuaris potencials dels habitatges per a adults (sense parlar de la futura Residència La Vinyota) a les llars tutelars, en principi havien de ser les 50 persones del CET Alborada i els 70 del CO del Bosc, amb un nivell mitjà de grau de discapacitat.

Fins l'any 2003, no hi havia cap centre a la nostra ciutat per viure fora del domicili familiar. Per això, un grup de pares i mares de la Associació Alb-Bosc i l'Ajuntament, a través de la Regidoria de Benestar, ens vam posar a treballar amb força i ganes per tal de poder obrir una llar amb 18 places en el baixos d'un edifici de pisos per a gent jove al C/ Ferrocarril, dos habitatges de 180 metres cadascun i 500 m de pati exterior. Cadascun té una cuina, una sala-menjador (el més gran, de 60 m), sala de màquines, dos banys adaptats, quatre habitacions dobles i una de senzilla, aire condicionat i calefacció.

Per portar a terme aquest projecte innovador a la nostra comarca, l'Associació es va haver de convertir en Fundació, i una cinquantena de famílies ens vam fer socis fundadors i vam nomenar una junta directiva, crear uns estatuts i registrar-los al Departament de Justícia de la Generalitat (ja que teníem convenis amb l'INCASOL i amb la Conselleria de Benestar) i vam passar a formar part del Patronat de Fundacions sense ànim de lucre.

Les llars tutelars Alb-Bosc tenen 18 places d'habitatge per a nois i noies amb discapacitat intel·lectual de Mollet i comarca, amb suport de monitoratge i atenció personalitzada segons el nivell d'autonomia. Allà conviuen i es donen suport mutu en les tasques

Figura 2. Entrant en un dels pisos

quotidianes de la pròpia llar, per tal d'aconseguir una major qualitat de vida i d'autonomia personal.

Una empresa exterior, amb coneixements de centres de gent gran i discapacitats, s'encarrega de gestionar el servei.

A l'hora d'obrir portes, el 3 de juliol del 2007, després de passar les inspeccions i permisos corresponents, ens vam trobar amb la sorpresa i a la vegada la responsabilitat, que tots els usuaris volien entrar el mateix dia. I així es va fer. En dues tardes, els nois i les noies que s'havien valorat, acompanyats per les seves famílies i unes grans maletes plenes de roba i d'il·lusions, abandonaven per primera vegada el domicili familiar, amb gran alegria i expectació, i anaven a viure una nova experiència, la de conviure cada dia amb els seus companys de feina del Centre Ocupacional del Bosc i el Taller Alborada.

Eren 10 nois i 8 noies, amb una mitjana d'edat de 35 anys, la majoria

Figura 3. Sala menjador del pis

de Mollet, però també de Sant Fost, Parets, Lliçà de Vall, Montmeló i Martorelles. Alguns hi entraven per necessitat familiar, és a dir, per tenir el pare o la mare grans, o famílies monoparentals. Hi havia tres casos de nois que volien passar a la vida adulta i independitzar-se, tal com havien fet els seus germans o germanes que havien trobat parella i marxat de casa.

En aquestes persones especials, igual que amb totes les persones, els sentiments hi són molt vius, i alguna parella (no oficial) ja està en marxa des de fa temps. Des de les llars, es treballa i es té cura especial en relació amb la sexualitat i l'afectivitat adulta.

El manteniment i les tasques de la Llar són com les de qualsevol casa i tots hi participen dintre de les seves possibilitats: fer els llits, escombrar, posar la rentadora i el rentavaixelles, estendre i plegar la roba, així com preparar-se els esmorzars o parar taula i retirar les taules del menjador. Hi ha dos monitors. La neteja personal és

tasca diària i segons la franja horària, hi ha un monitor més.

Una altra cosa important són les activitats que es fan al pati (o a dintre la Llar, segons l'època de l'any): musicoteràpia i gosoteràpia, activitats de teatre i dansa, informàtica i sortides a veure exposicions, a la piscina, etc. L'Associació Alb-Bosc també programa activitats de lleure, com les sortides de quatre estacions de dissabtes o de cap de setmana o les esperades colònies del mes d'agost.

Els divendres a la tarda és el dia de visita de familiars o tutors. Si volen, els nois i noies poden anar a casa seva durant els caps de setmana, així com per les vacances de Setmana Santa, Nadal o estiu. Però la realitat és que, tot i que als pares o familiars els pesa una mica, la Llar és casa seva i no volen marxar. Això denota que a la Llar hi estan d'allò mes bé, que participen en les activitats, que no tenen problemes de convivència, i que es troben a faltar quan no estan plegats.

A la Llar hi ha servei d'infermeria i farmacologia, metge de control i psicòleg, per atendre les necessitats del grup, i un equip de 10 monitors a torns entre setmana o caps de setmana.

Les 18 places estan ocupades des del principi i hi ha una llista d'espera considerable, cosa que ens fa pensar que en un futur immediat haurem d'augmentar el nombre de places. Els pares i mares dels nois i noies es van fent grans i els familiars més propers pensen que és un servei molt bo per als nois i noies.

Una fórmula que ajuda a la propagació de la Llar és la del boca-orella. Tots es passen informació del que fan durant la setmana i de les activitats del cap de setmana. I com que tots treballen al Centre Ocupacional del Bosc

Figura 4. Jugant al pati d'un dels pisos

132

o al Taller Alborada, quan tenen programada alguna festa a la Llar (Nadal, Carnestoltes, festa de la Primavera...) els usuaris conviden i engresquen els seus companys a compartir amb ells la trobada festiva.

Tot plegat és una experiència positiva, saludable, de viure i conviure aquest grup de nois i noies amb discapacitat intel·lectual. Els familiars o tutors creuen que és el millor per a la vida adulta i per al seu futur: viure en comunitat i de forma civilitzada.

Les Llars ja han quedat petites. Hem d'obrir noves places per cobrir les necessitats d'avui i de demà, i això és feina de pares i mares.

3. Nous projectes

Molt lligat a la Fundació i a la Llar, hi ha el projecte Respir, una Llar substitutòria o alternativa de la pròpia, durant un període curt de temps, cap de setmana, vacances de Setmana Santa o de Nadal i urgències de familiars dels

possibles usuaris com a programa de respir per als familiars o tutors.

És un pis amb sis places en el mateix edifici de la Llar del C/ Ferrocarril, amb l'objectiu d'oferir un nivell de vivència, d'assistència i d'acolliment amb un nivell de qualitat de vida adequat on els residents troben un ambient acollidor i adequat a les seves característiques personals.

El pis obre de manera puntual; des de l'obertura el passat estiu, ja ha funcionat en unes quantes ocasions. Aquest servei, com en les Llars, compta amb monitors. La Fundació Alb-Bosc assumeix les despeses de manteniment del pis i els usuaris, el cost del monitoratge i el menjar.

Es tracta d'aconseguir la millor convivència, la màxima participació, el respecte dels drets i la consecució del màxim benestar integral, amb la col·laboració de tothom, ja siguin persones residents, els seus familiars i els professionals cuidadors.